

رمان

آرزوهای بزرگ

انتشارات «پنجره» در دهه ۷۰ کتابی از جان فاولز نویسنده انگلیسی به اسم «برج عاج» منتشر کرد. مقدمه این کتاب را مرحوم ایرج کریمی منتقد و کارگردان سینما نوشته و در مقدمه آورده بود جان فاولز متأسفانه در ایران شناخته شده نیست و کتابی از او ترجمه نشده. «برج عاج» در واقع نخستین کتابی بود که از او ترجمه می شد. بعد از آن، او آخر سال گذشته بود که پیمان خاکسار «ماجوس» را از این نویسنده ترجمه و منتشر کرد. جان فاولز به شدت تحت تأثیر قصه گوئی انگلیسی و آثار دیکنز بود متعجبان از آن به عنوان نخستین دربار «ماجوس» کاری کرد بعد هله فاولز می گوید کتاب شمع تحت تأثیر «آرزوهای بزرگ» دیکنز است و جالب اینجاست جان فاولز هم می پذیرد. در واقع او تأثیرپذیری اش را از نویسندگان بزرگ پنهان نمی کرد. عاشق شکسپیر بود و آثارش هم ارجاعات بی شماریه آثار این شاعر و نمایشنامه نویس شهیر انگلیسی دارد؛ خصوصاً نمایشنامه «طوفان». رمان «کلکسیونر» را هم که بر اساس «طوفان» شکسپیر نوشته است. در هر حال، این رمان دومین رمانی بود که جان فاولز نوشت. هر چند قبل از «ماجوس» منتشر شد. کتاب موفقیت بسیاری پیدا کرد. فاولز را به شهرت رساند و منتقدان از آن به عنوان نخستین تریلر روانشناسانه مدرن نام بردند. ماجرای این کتاب داستان عشق بیمارگونه کارمند تنهایی به دختری زیبا و دانشجوی هنر است. کار مردم جمع کردن پروانه است و دختر را هنرمندانترین شکار می دانند.

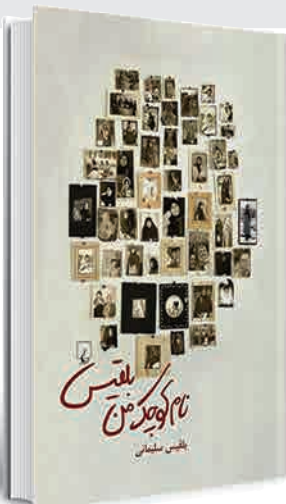

کلکسیونر
نویسنده: جان فاولز
ترجمه: پیمان خاکسار
انتشارات: چشمه
قیمت: ۵۶ هزار تومان
صفحه ۳۰۵

خاطره

به من می گفتند «بلیسیو»

بلیسیو سلیمانی با نخستین رمانش، «بازی آخر بانو» نظر بسیاری از منتقدان را به خود جلب کرد و به علت همین رمان بود که سال ۱۳۸۵ جایزه بهترین رمان بخش ویژه جایزه ادبی اصفهان را دریافت کرد. «بازی آخر بانو» یکی از بهترین آثار دهه ۸۰ است. سلیمانی قصه گوئی و صحنه پردازی را در کنار روایت های ذهنی راوی همیشه مدنظر دارد. آثار داستانی او هرگز خالی از ماجرا نبوده و هیچ وقت به حدیث نفس و بیان حالات عاطفی بسنده نکرده است. از دیگر آثار او می توان به رمان های «خاله بازی»، «به هادس خوش آمدید»، «سگ سالی» و «من از گورانی ها می ترسم» اشاره کرد. او از نخستین نویسندگان ایرانی است که قصه هایی را در فرم داستانک منتشر کرد و در این زمینه نیز موفق بود. دو کتاب «بازی عروس و داماد» و «پسری که مرا دوست داشت» از جمله کتاب های داستانک های او هستند. در میان آثار او «نام کوچک من بلیسیو»، خاطرات پرکنده ای است از این نویسنده در فصل های مختلف که با نامش آغاز می شود: «نامم را در سال ۱۳۶۶ گذاشتند بلیسیو. چهار سال بعد از تولدم، صاحب شناسنامه شدم. آن طور که بزرگ ترها گفته اند و می گویند، آن چهار سال بدون سول و هویت، مرا «بلیسیو» می کردند و تا همین حالا هم که در سرایشب عمر قرار دارم، هنوز هم برخی اهالی روستا و قوم و خویش هایم همان «بلیسیو» صدا می کنند.»

نام کوچک من بلیسیو
نویسنده: بلیسیو سلیمانی
انتشارات: ققنوس
قیمت: ۲۵ هزار تومان
صفحه ۲۲۴

رمان

تراژدی مادرانه

آنا کوئیندلن، نویسنده روزنامه نگار آمریکایی است که با کتاب ستونش در روزنامه «نیویورک تایمز» معروف به «عمومی و خصوصی» سال ۱۹۲۲ جایزه پولیتزر (از آن خود کرد. سال ۱۹۹۸ هم از رمان شنبه خود زندگی نامه او به نام «یک چیز واقعی» فیلمی با بازی مریل استریپ و زنه رولوگر ساخته شد. تعداد زیادی از رمان های کوئیندلن حول محور مادری به خصوص مادر خودش است که در چهار سالگی، وقتی آنافقط ۹ سال داشت، بر اثر ابتلا به سرطان درگذشت. رمان «همه بدون استشنا» روایت سرگذشت خانواده ای آمریکایی است که ماری بیث، مادر خانواده، نقش کانونی و محوری در آن بازی می کند. در این رمان پرتله ای از یک مادر پدر، خانواده و پیغام های ویرانگر و خشونت آمیز آنچه به نظر رفتارهای پیش پا افتاده این خانواده می آید، ترسیم می شود. «همه بدون استشنا» تراژدی ای مادرانه می دانند. کوئیندلن ساده می نویسد و همین ساده نویسی برگ برنده او در روایت های ماهرانه اش هستند: «این زندگی من است: زنگ ساعت ۳:۰۵ با زمزمه مجری رادیوی خبر که می گوید در چادکودتا شده و در تگزاس طوفان به پا شده، نواخته می شود. شوهرم کنام تکان کوچکی می خورد، رویش را برمی گرداند، چند بار پلک برهم می زند و یک ساعت دیگر هم می خوابد. حوله رویدوشامبری اش پای تخت قرار دارد، یک رویدوشامبر نخی طرح برار در تابستان و یک رویدوشامبر کاموایی منگوله دار برای فصل سرما.»

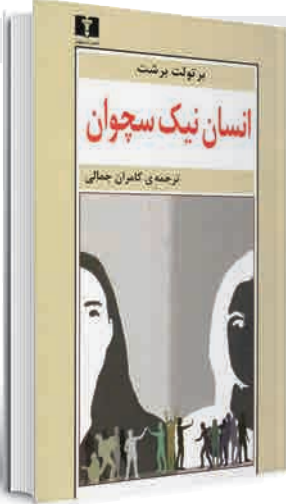

همه بدون استشنا
نویسنده: آنا کوئیندلن
ترجمه: سعید کلاتی
انتشارات: نون
قیمت: ۴۹ هزار تومان
صفحه ۳۵۲

نمایشنامه

مصائب انسان بودن

برتولت برشت یکی از نویسندگان بزرگ سده بیستم جهان است؛ چهره ای دوران ساز که امروز از برجستگان عالم هنر به شمار می رود. برشت پی برده بود که با شیوه سنتی نتوان جهان امروز را گونه که هست روی صحنه آورد. پس او با راهان دیگری این هنر در تمام جنبه های آن بود. می خواست در گستره نتاثر «کافه راه به هم بریزد» و با چندین دهه تفکر و نوشتن در نهایت در این امر هم موفق شد. او در واقع تبدیل شد به چهره ای که بعد از شکسپیر، امروزه بیش از دیگر نمایشنامه نویسان، آثارش روی صحنه می رود. عمر برشت به ۶۰ سال رسید. اما آثار فراوانی از خود به جا گذاشت: ۲۴ هزار شعر، ۴۸ نمایشنامه پایان یافته و ۵۰ نمایشنامه ناتمام. او در آثارش غالباً رویکردهایی تمثیلی- فلسفی دارد و دشواری های انسان معاصر و مشکلات اجتماعی را مطرح می کند. برشت هرگز آثارش را کامل یافته نمی دانست، بلکه بیشتر به آنها به عنوان یک «آزمون» می نگریست. همان طور که دوستش، لیون فویشتوانگر در یادبودش گفته بود: «آثار او بر انگیزنده هایی است با هدف بحث یادگران و سوق دادن آنها به سوی تفکر». انسان نیک سچوان «هم یکی از همین نمایشنامه هاست که آن را از موفق ترین «آزمون» هایش می دانند. «شن ته» در این نمایشنامه به دنبال کارهای نیک است، اما در جامعه ای زندگی می کند که دشوار می توان بود و نیک ماند.

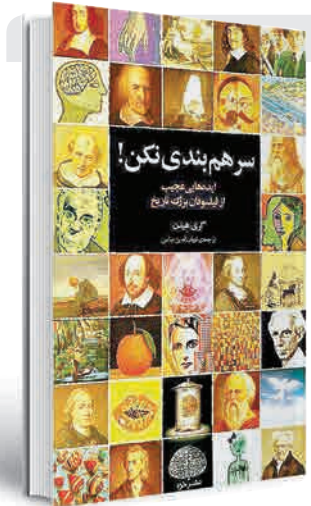

انسان نیک سچوان
نویسنده: برتولت برشت
ترجمه: کامران جمالی
انتشارات: نیلوفر
قیمت: ۲۶ هزار تومان
صفحه ۱۷۲

فلسفه

آیا رنج مایانی دارد؟

چرا شوینهار می گفت جهان مایندترین جهان ممکن است؟ ما چرا کتابتندی که در باره رنجان نوشت، چه بود؟ کار ما مومکافات عمل چیست؟ دن براون بهتر است یا شکسپیر؟ قمار با اسکال بر سر وجود خدا چه بود؟ آیا رنج مایانی دارد؟ بحث درباره اینها و دهها موضوع جالب دیگر را در کتاب «سرهم بندی نکن» بخوانید؛ مثلاً با مطالعه این کتاب کشف می کنید عمیق ترین اندیشمندان تاریخ ادعا کرده اند که ماده وجود ندارد، اسب تک شاخ وجود دارد و ذهن روی رفتار اثر ندارد! آیا بعضی ایده ها صرفاً مشتی نظریات سرهم بندی شده نیستند؟ شاید هم اصلاً رسیدن به حقیقت کار ساده ای نیست. در کتاب «سرهم بندی نکن» قرار است ببینیم ماجرا چیست. این کتاب به قول مارتین کوهن، نویسنده کتاب «۱۰۰ مسأله فلسفی»، «بوفه ای است از مسائل اشتباه آورده سادگی ظاهری برخی ایده های فلسفی را کنار می زند و تا عمق آنها پیش می رود. اما درباره نویسنده کتاب، گری هیدن باید گفت او روزنامه نگار و پژوهشگری فعال در حوزه فلسفه و اهل انگلستان است. هیدن برای نشریات متعددی قلم زده و تجربه های روزنامه نگاری اش این توانایی را به او داده که عمیق ترین مسائل بشری را با ساده ترین زبان بیان کند. «سرهم بندی نکن» با عنوان فرعی «ایده هایی عجیب از فیلسوفان بزرگ» نخستین کتابی است که از این نویسنده به فارسی ترجمه و منتشر می شود.

سرهم بندی نکن
نویسنده: گری هیدن
ترجمه: شهاب الدین عباسی
انتشارات: خرز
قیمت: ۳۰ هزار تومان
صفحه ۲۲۴

داستان

زنی در فروشگاه

علاقه مندان ادبیات داستانی در سال های اخیر به سمت نوعی خاطره داستان و مستند نویسی گرایش پیدا کرده اند. آثاری هم که با اقبال فراوان مخاطبان در جهان مواجه می شوند، گواه این مدعا هستند. از این منظر می توان کتاب «سوپرمارکت شبانه روزی» را هم جزو این آثار طبقه بندی کرد. سایا کا موراتا، نویسنده چهل ساله ژاپنی، سابقه نزدیک به ۱۸ سال کار نیمه وقتش در فروشگاه را دستمایه نوشتن «سوپرمارکت شبانه روزی» را کرده که مهم ترین جایزه ادبی ژاپن، جایزه آکوتاگاوا را بر او به همراه داشت. «سوپرمارکت شبانه روزی» داستان کیکو فوروکاوا، زن سی و شش ساله ساکن توکیو است که از کودکی اطرافیان و خانواده اش او را به سبب رفتارهایش غیر عادی می انگارند. کیکو در واکنش به این مسأله سکوت و گوشه گیری پیشه می کند. تا اینکه در هجده سالگی کارش را در فروشگاه اسمایل مارت شعبه هیرامچی آغاز می کند؛ اتفاقی که زندگی اش را دگرگون می سازد. کار در فروشگاه به او می آموزد چگونه مثل یک انسان عادی رفتار کند. کیکو شادمان از این موضوع که سرانجام بی مردمان عادی جایی برای خود پیدا کرده، احساس آرامش می کند. اما این آرامش با ورود کارگری جدید و مرادوات کیکو با دوستان قدیمی دبیرستانی اش چندان دوام نمی آورد. کیکو را با بالا رفتن سن، بی فرزندی، تجرد و شغلی نه چندان مناسب اطرافیان سرزنش می کنند. همه او را تحت فشار می گذارند تا شوهری برای خود پیدا کند. کیکو برای خلاصی از دست آنها تصمیم عجیبی می گیرد.

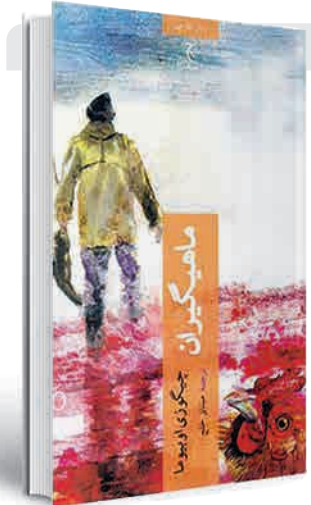

سوپرمارکت شبانه روزی
نویسنده: سایا کا موراتا
ترجمه: مسعود فقیه
انتشارات: کتاب کوله پشتی
قیمت: ۱۸ هزار تومان
صفحه ۱۲۷

رمان

اندوه نیجریه

چیگوزی اوبیوما سال ۱۹۸۶ در شهر آکوره نیجریه متولد شد و اکنون در آمریکا زندگی می کند. او کارشناسی ارشد در رشته نویسندگی خلاق دارد و در حال حاضر استاد تدریس ادبیات و نویسندگی خلاق در دانشگاه نیراسکا- لینکلن است. کتاب «ماهگیران» نخستین رمان او است؛ زمانی که نامزد نهایی جایزه من بوکر، نامزد نهایی جایزه کتاب اول گاردین و کتاب برتر سال از نگاه اکونومیست آبرور، فایننشال تایمز و نیویورک تایمز بوده است. اوبیوما رمان «ماهگیران» را با یک نقشه شروع می کند؛ نقشه ای که به نظر می رسد ماجراهایش قرار است آنجا اتفاق بیفتد. بعد داستان را به سابقه زندگی اش می برد تا از ابتدا با او همراه شویم: «ما ماهگیر بودیم. ژانویه ۱۹۹۶، بعد از اینکه پدرمان آکوره را، شهری در غرب نیجریه که ما در آن تمام عمرمان را کنار هم زندگی کرده بودیم، ترک کرد، من و برادرهایم ماهگیر شدیم... آن جمعه شب را به خاطر می آورم که پدرم با نامه انتقالی اش به خانه بازگشت. از آن جمعه تا شنبه، مشورت های پدر و مادرم به نجوا بود؛ مانند کا هفان معبد. از یکشنبه صبح، مادرم آدم دیگری شد. طوری در خانه چشم می چرخاند که انگار دنبال لانه موش می گشت. آن یکشنبه مادر به کلیسا نرفت. نه پدر و نه مادر، حتی یک کلمه هم به من و برادرهایم چیزی نگفتند. ما هم چیزی نپرسیدیم.»

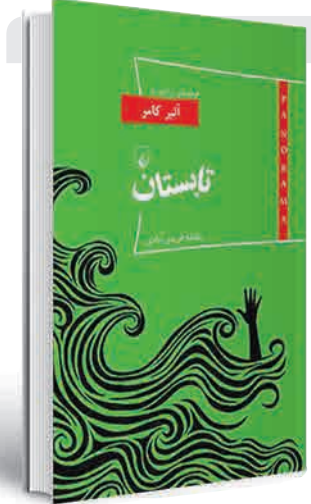

ماهگیران
نویسنده: چیگوزی اوبیوما
ترجمه: میثاق خلج
انتشارات: چترنگ
قیمت: ۴۳ هزار تومان
صفحه ۳۳۹

داستان

از مجموعه «پانوراما»

آلبر کامو، نویسنده فرانسوی سال ۱۹۱۳ در شهر موندووی الجزایر به دنیا آمد. پدرش، کارگر مزرعه بود و در جنگ جهانی اول در خط مقدم کشته شد. بعد از مرگ پدر، او به همراه مادرش که در خانه های مردم کاری می کرد، ساکن الجزیره شد. کامو که دانش آموزی با استعداد بود، بورسیه گرفت و مدرک کارشناسی خود را در رشته فلسفه دریافت کرد. بعد از آن کارشناسی ارشد را با رایه پایان نامه ای با موضوع رابطه میان تمدن یونان و مسیحیت به پایان رساند. با این حال، به علت هراس از روزمرگی به روزنامه نگاری رو آورد. تمام کارنامه ادبی او تا پیش از رمان «بیگانه» را می توان پیش درآمدی برای این اثر سرگ دانست. سال ۱۹۴۲ «بیگانه» منتشر شد و نقد های فراوانی درباره آن نوشتند؛ اثری که برخی آن را شاهکاری بزرگ قلمداد می کردند و گروهی دیگر آن را کتابی خالی از معنا می دانستند. او سال ۱۹۴۷ رمان «طاعون» را نوشت؛ داستان عجیب مقابله مردم یک شهر با بیماری، بعد از آن بود که روزنامه نگاری را رها کرد و کامل به نوشتن پرداخت. کامو در «تابستان» هم همان رویکرد فلسفی را دنبال می کند؛ از بی معنایی به سمت عصیان می رود و وضع انسان معاصر را در اضطراب محض ترسیم می کند. «تابستان» از جمله آثار کوتاه آلبر کامو است که در مجموعه «پانوراما» (کتاب های کوتاه ققنوس) چاپ شده است.

تابستان
نویسنده: آلبر کامو
ترجمه: بنفشه فریس آبادی
انتشارات: ققنوس
قیمت: ۱۲ هزار تومان
صفحه ۱۱۸